

VIVAT ACADEMIA

sekretariaat :
em. jacqmainlaan 126
1000 brussel - tel. 02 - 218 68 20 - pr 000-0429238-13

verantwoordelijk uitgever :
lic. hugo hermans
oude kerkstraat 56, 2000 antwerpen

Tijdens zijn vergadering van zaterdag 9 juni j.l. te Diepenbeek, heeft de Centrale Raad bijzondere aandacht gewijd aan de incidenten in de Voerstreek. Met algemeenheid van stemmen werd onderstaande motie aangevaard en aan de media overhandigd. De meeste Vlaamse bladen hebben de motie bekend gemaakt, helaas niet steeds de integrale tekst. Was dit uit angst voor het Hof ?

MOTIE

De Centrale Raad van het Verbond der Vlaamse Academics, na kennis te hebben genomen van de laatste gebeurtenissen in de Voerstreek,

stelt met verontwaardiging vast dat Minister van Binnenlandse Zaken Gramme

1. de Kroon heeft misleid door een ontmoeting te bewerken tussen de koning en de Waalse terrorist Happart, die op Vlaams grondgebied vele en herhaalde aanslagen blijft organiseren,
2. hierdoor heeft bijgedragen tot de onmiddellijke invrijheidstelling van aangehouden terroristen en tot de vergoeding van de door hen opgelopen schade,
3. niet in staat is, zoals de recente feiten bewijzen, in de Voerstreek rust en openbare veiligheid te handhaven,

eist derhalve het onmiddellijk ontslag van Minister Gramme, bezweert de Kroon de scheiding van de machten in ons land te eerbiedigen en de trouw van de Vlamingen aan het koningshuis niet langer voor eigen belang te misbruiken.

BETAAL UW BIJDRAGE voor het academiejaar 1979-'80 door storting op postrekening 000-0429238-13 van Verbond der Vlaamse Academics, Emiel Jacqmainlaan 126, 1000 Brussel. Vermeld de afdeling waartoe U wil behoren, indien U *niet* geografisch bij de afdeling van uw woonplaats wenst te worden ingedeeld. De bijdragen blijven onveranderd : steunende leden 1000,- fr. of meer, gewone leden vanaf het zesde jaar na promotie 500,- fr., pas-afgestudeerden de eerste vijf jaar na promotie 200,- fr., dienstplichtigen 200,- fr., bijkomende leden, ook academics in hetzelfde gezin, per persoon 100,- fr. Vergeet niet bij de overschrijving duidelijk de bestemming te vermelden. De bijdrage kan ook aan de plaatselijke afdeling worden betaald.

De gelden zullen worden verdeeld over de centrale administratie en de lokale afdelingen. Deze behouden echter het recht in verband met het peil der lokale activiteiten, verplichtend of vrijblijvend, een bijkomend lidgeld of zogenaamd „clubgeld” te vragen. Meer bijzonderheden worden verstrekt op de jaarlijkse algemene ledenvergadering.

WERF NIEUWE LEDEN, aldus maakt U het V.V.A. sterker. Zo kan het meer doen voor de Vlaamse zaak in het algemeen en voor de zaak der academics in het bijzonder.

Het CENTRAAL SEKRETARIAAT is open van 9.30 u. tot 15 u. op alle werkdagen behalve woensdag. 's Avonds of tijdens de schoolvakantie is de sekretaressse, Mw. Dekleermaeker-De Mulder te bereiken op het telefoonnummer 02/358 50 19.

OVER PLURALISME

door Prof. Dr. Herman-Emiel Mertens
Gewoon hoogleraar K.U. Leuven.

„Het V.V.A. staat open voor alle Vlaamse Academici, heeft derhalve een pluralistische basis en houdt zich buiten de partijpolitiek. Het huldigt democratische beginselen en steunt het streven naar een verenigd Europa der Volken”, zo luidt art. 4 van onze Statuten (aangepast door de Centrale Raad op 6 april 1977).

Het pluralisme is in. Culturele verenigingen, syndicale organisaties, politieke partijen, — zelfs kerken —, hoort men vandaag de dag zweren bij een of andere vorm van pluralisme. Maar de begripsverwarring is groot. Vaak worden de termen pluralisme, neutraliteit, coëxistentie, tolerantie, openheid, door elkaar gebezigd. Bovendien verworden zij door overdadig en onnauwkeurig gebruik tot holle slogans en versleten clichés.

Het woord „pluralisme” is relatief nieuw, tenminste in de betekenis van het vreedzame en waardige naast-elkaar-bestaan van onderling sterk verschillende groepen, levensbeschouwingen, waardensystemen binnen een groter geheel — sociaal, logisch, ethisch. In de oudere edities van Van Dale en Verschuieren treft men wel de term „pluraliteit” aan, maar niet de term „pluralisme”. Natuurlijk bestaat er van oudsher een filosofisch pluralisme: een verscheidenheid van denksystemen en van methoden om de realiteit te benaderen, te bevragen, te interpreteren. Denk aan de verschillende vormen van realisme en idealisme, van materialisme en spiritualisme, enz. Dit filosofische pluralisme dat een historisch feit is, mag niet verward worden met het wijsgerige systeem van het „pluralisme” de tegenhanger van het zogenaamde „monisme”. Het probleem van „het ene en het vele” heeft de filosofen van alle tijden intens bezig gehouden. Ook het religieuze pluralisme is een oer-oud gegeven. Voor vele godsdiensten was dit een ergernis en een uitdaging. Vandaar het fanatisme, de onverdraagzaamheid, de ghettovorming, de vervolging, de censuur, de inquisitie; vandaar ook het zelotisme en de expansiedrang (missionering).

Voor de moderne mens is het pluralisme gewoonweg een feit. Hij is er zich terdege van bewust dat hij moet samen werken en samen leven met vele andersdenkenden (politieke, religieuze, ideologische, enz.). Het is een kwestie van nood-zakelijkheid. Trouwens, door de meesten onder ons worden verdraagzaamheid, respect voor het anders-zijn van de anderen en openheid als ethische waarden en streefidealen aangezien. Daarentegen worden verzuiling, apartheid, ghetto-mentaliteit, enggeestigheid als vervreemdingsfactoren afgewezen.

Is het niet tekenend voor onze tijd dat sommige politieke partijen zich pluralistisch opstellen (religieus, ideologisch,

enz.) en een openheid naar links (of naar centrum-rechts) programmeren, dat sommige kerken toenadering zoeken tot elkaar en de oecumenische toer opgaan, dat links en rechts stemmen opgaan voor een pluralistische school, een pluralistische jeugdbeweging, een pluralistisch cultuurbeleid, enz. ?

Dank zij de moderne communicatiemedia kennen wij de andersdenkenden en hun standpunten ongetwijfeld beter, wat een eerste voorwaarde is tot wederzijdse waardering. Ongekend is onbemind. Via ernstige informatie kunnen veel misverstanden opgeruimd worden. Door het relativeren van de eigen zienswijze kan kortsluiting vermeden en dialoog bevorderd worden. Maar de irenische gezindheid is niet zonder gevaren: zij is vaak oorzaak van verregaande onverschilligheid en relativisme op religieus en levensbeschouwelijk gebied. Gewetensvolle mensen stellen zich vragen betreffende de grenzen van het pluralisme en de tolerantie. Moet het kwaad niet voorkomen en bestreden worden? Heeft de onwaarheid evenveel bestaansrecht als de waarheid? Mag men de dwaling, de leugen, het bedrog, het misdrijf ongestraft laten? Het betreft hier niet alleen schoolse, abstracte problemen, doch zeer concrete actualiteitsvragen. Men denke aan de ethische problemen met politieke dimensie zoals de eerbied voor het leven, de persvrijheid, het recht op privacy, het zelfbeschikkingsrecht, enz. De oplossing van dergelijke problemen is afhankelijk van de fundamentele vragen naar het 'wat' en het 'waarom' van het pluralisme.

Vrijheid en gelijkheid

Iedere mens is een persoon: een zelfstandig subject van onschendbare, onvervreembare, onvervangbare rechten en plichten, geroepen tot zelf-wording via de harmonische ontwikkeling van al zijn dimensies en vermogens, én via de evenwichtige uitbouw van al zijn relaties (sociale, kosmische). Als persoon is **iedere** mens geroepen tot vrijheid, d.w.z. tot (min of meer) autonome zinduiding van zijn concrete bestaan, om aldus wel-gezind en gelukkig te leven. Natuurlijk is deze vrijheid 'gesitueerd', gebonden aan tijd en ruimte, aan opvoeding en sociaal milieu, aan lichamelijke conditie en geestelijke structuur. Maar **ieder** mens heeft het recht zichzelf te worden en zijn eigen bestaan in handen te nemen. **Ieder** mens heeft recht op eigen gestalte, gelaat en naam, op lichamelijke integriteit en bevrediging van fundamentele levensbehoeften, op eigen gedachte en meningsuiting, op bestaanszekerheid en politieke vrijheid, op eigen cultuur, op gewetensvrijheid. 'Fundamenteel', d.w.z. op grond van hun menselijke per-

soon-zijn, zijn alle mensen even-waardig. Deze fundamentele gelijkwaardigheid impliceert de feitelijke begrenzing van de menselijke vrijheid (in haar uitoefening). Onze concrete vrijheidsbeleving is gebonden aan deze van onze medemensen. Wat is vrijheid zonder gelijkheid? Maar vice versa, wat is gelijkheid zonder vrijheid? Vrijheid is geen willekeur, geen bandeloosheid, geen anarchie. Gelijkheid is geen massificatie, geen standaardisering.

De concrete ruimte van mijn vrijheid raakt en doorkruist deze van mijn medemens en omgekeerd. Vandaar de mogelijke conflicten en wrijvingen, en in ieder geval de grenzen, de beperkingen. Onze gezindheid is niet altijd parallel aan deze van de anderen. Wij zijn niet allen uit hetzelfde hout gesneden. „Il faut du tout pour faire un monde”. Verscheidenheid kan rijkdom betekenen en wederzijdse aanvulling. Hoe saai is de wereld waarin allen hetzelfde gelaat dragen, eenzelfde standard-flat bewonen, hetzelfde beroep uitoefenen, naar dezelfde naam luisteren. Hoe vervelend en eentonig! Mensen op maat, allen passend in hetzelfde Procrustes-bed. Nummers. Namaak. Gelukkig is de realiteit geheel anders. Wij verschillen grondig van elkaar.

Geen twee mensen zijn volkomen identiek aan elkaar. De mens is geen serie-produkt. **Ieder** mens is een „pièce unique”. Het ideaal is niet dat wij allen hetzelfde denken, zelfs niet dat wij allen in dezelfde richting naar de waarheid zoeken. Oppervlakkige eensgezindheid is al te goedkoop en levert weinig op. Veel belangrijker en ook moeilijker is het de andere gezindheden naar hun waarde te schatten en positief te beoordelen.

Vrijheid en waarheid

Ieder zijn vrijheid, en ook ieder zijn waarheid. Openheid. Geen fanatisme. Maar anderzijds heeft ieder recht op beginselvastheid. Verdraagzaamheid betekent hoegenaamd niet dat men zijn principes loslaat en om de lieve vrede zijn opvattingen zo maar prijsgeeft. Voert deze beginselvastheid tot ketterjagerij? Geenszins. Men moet immers onderscheid maken tussen de persoon die onvoorwaardelijk geëerbiedigd moet worden als mens, en zijn opvattingen die eventueel bestreden moeten worden, of juist, beantwoord moeten worden. „De dwaling moet beantwoord, niet afgeschaft worden. Onderdrukking is een slechte politiek”, aldus J.H. Newman.

Pluralisme mag niet leiden tot identiteitsverlies. Het betekent geenszins het wegmoffelen en verdoezelen van de tegenstellingen, hoezeer deze ook gerelativeerd moeten worden. Pluralisme is hoegenaamd geen synoniem van

neutraliteit. Waar neutraliteit het 'noch-noch' huldigt, zegt pluralisme 'en-en'. Een politieke partij die het pluralisme (religieus, ideologisch, economisch, enz.) in eigen rangen proclameert moet de nodige ruimte vrijwaren voor de uiteenlopende strekkingen. Een pluralistische samenleving die zichzelf alsdusdanig erkent moet aan ieder individu en aan iedere groep de kans gunnen zichzelf te affirmeren in zijn eigenheid.

Natuurlijk zijn hier grenzen. Democratie is geen synoniem van anarchie. Er zijn waarden die boven iedere discussie staan, waarover in een parlement niet kan gestemd worden. Grondwaarden en grondrechten die niet bij meerderheid of minderheid bepaald worden. Zelfs niet in een pluralistische maatschappij. Graag citeer ik bondskanselier Helmut Schmidt: „eine Gesellschaft in welcher der Konsens über elementare Grundwerte verlorengegangen ist, treibt auf Anarchie zu”. Maar anderzijds kan de staat mij niet dwingen tot een innerlijke gezindheid noch tot de verloochening van mijn persoonlijke (eventueel afwijkende) visie.

Tolerantie betekent geen zelf-verloochening. Ik hoef mij niet te schamen voor wat ik door geboorte ben. Identiteitsbevestiging kan samengaan met openheid en verdraagzaamheid. Maar de tolerantie heeft een dubbele grens: iedere aanslag op de persoonlijke waardigheid en vrijheid van de medemens door derden moet verhinderd worden; vervolgens, ieder heeft het recht zichzelf te zijn en zijn zelfstandigheid te realiseren, ook al druist dit in tegen de traditie en het heersend bewustzijn. Ieder mag uitkomen voor zijn filosofische, religieuze, ideologische, wetenschappelijke visies. Maar hij moet de andere de zelfde vrijheid gunnen. Geen vrijheid mag gelaten worden aan de verdrukker van andermans vrijheden. Terecht schrijft de Nederlandse humanist J.P. Van Praag: „de grenzen van de verdraagzaamheid liggen uiteraard daar waar zij stuit op onverdraagzaamheid”. Dus: geen tolerantie ten opzichte van de intolerantie.

Zichzelf relativieren

Aan de basis van het gezonde pluralisme ligt de waardigheid van de menselijke persoon en de fundamentele gelijkheid van allen. In zekere zin is de mens een 'absolutum' (ik zeg wel: in zekere zin). De persoon is immers heilig en onaantastbaar. Maar alsdusdanig staat hij 'in relatie' tot de andere personen, de mede-mensen. Hij moet dus zichzelf 'relativeren'.

Verdraagzaamheid impliceert niet de verloochening van zichzelf doch wel de relativering van eigen gedachten en

gedragingen. Alleen hij die zichzelf kan relativieren kan het anderszijn van de anderen respecteren en valoriseren. Dus, zelden definitieve uitspraken en absolute oordelen. Eerder een spreken in de voorwaardelijke wijze. Ieder oordeel is tenslotte een soort voor-oordeel. Voorlopig. Fragmentarisch. Nooit het laatste, nooit het totale. Ieder kennen is stukwerk, getekend door voorlopiegheid. Denk aan het verhaal van de vier blinden die een olifant tegenkomen. De eerste blinde betast de poten en meent dat het dorische zuilen zijn. De tweede streelt de buik en beweert dat het om een gedroogd leeuwenvel gaat. De derde die de slurf in zijn handen houdt denkt aan een slang. De vierde houdt de oren vast en beweert dat het palmboombladeren zijn. Mensen houden vast aan hun eigen particulier standpunt, weigeren zich te verplaatsen naar dat van de anderen, voeren monologen en verketteren de anders-denken. Het wit-zwart spreken is er meestal naast, want de werkelijkheid is te complex om niet voorzichtig, genuanceerd en voorwaardelijk te spreken. „Het schandaal van de filosofie zit niet zozeer in de vele theorieën, stromingen en richtingen als zodanig, maar veeleer in het verketteren van andermans mening en het absoluut stellen van eigen visie” zo schrijft Gerard Beekman in zijn boek **Filosofie**.

Het relativieren van de eigen visie betekent niet deze lichtvaardig prijs te geven, doch ze de mogelijkheid laten tot integratie in de pluralistische gemeenschap. Een gemeenschap van betweters en 'gelijk-hebbers' moet ont-aarden. Tussen zoekenden daarentegen kan solidariteit ontstaan. Mensen kunnen elkaar vinden in hun gemeenschappelijke vragen. De Duitse theoloog Jürgen Moltmann heeft in dit verband de fabel van Bertold Brecht geciteerd : „Ik heb gemerkt, zei de Prins, dat we veel mensen af-

schrikken van onze leer, doordat we op alles een antwoord hebben. Zouden we in het belang van de propaganda niet een lijst van vragen kunnen opstellen waar we géén oplossing voor zien ?”

Het pluralisme heeft zijn grenzen

Ieder zijn vrijheid. Maar zij is gebonden aan de vrijheid van de anderen ; zij is gesitueerd in tijd en ruimte. Begrensd. Ieder zijn waarheid. Maar deze is fragmentarisch en voorlopig. In wording. Daarom alles relativieren. Alles, behalve het ene noodzakelijke : de Liefde, die de spanning persoon-gemeenschap niet opheft, doch leefbaar en zinvol maakt. De verschillen en de tegenstellingen kunnen vanuit deze liefde gerelativeerd worden. Christenen en niet-christenen mogen zichzelf zijn, maar achter hun verschillen moeten zij 'de mens' ontwaren, dat wat allen gemeenschappelijk is. Zo doende kunnen wij het pluralisme gronden en relativieren. Hoe dieper wij doordringen tot de kern van alles, hoe meer wij ons openen voor de onzichtbare doch reële achterzijde van mensen en dingen, des te sterker vermoeden wij de grenzen van de verscheidenheid. Achter de gestalte van de concurrent schuilt de persoon van de medemens, onze fundamenteel gelijke. De erkenning van het pluralisme impliceert de relativering ervan. Daarom kan beginselvastheid samengaan met tolerantie, want mensen zijn belangrijker dan principes, - niet alleen de mensen die aan de kant staan van de machtshebbers, doch ook deze die behoren tot de minderheidsgroepen. Wat waar is en wat goed is wordt niet door de macht bepaald, via stemming meerderheid tegen minderheid ; **ieder** mens heeft het recht in vrijheid naar de waarheid te zoeken.

DE GOUW LIMBURG NODIGT UIT

tot de

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING

te Bokrijk en Diepenbeek op **zaterdag 13 oktober 1979**. Houd alvast deze datum vrij !

Akademische rede

door

Minister van Ontwikkelingssamenwerking

MARK EYSKENS

Inschrijving kan reeds geschieden door storting **per persoon** van 950,— fr. voor het avondfeest op postrekening 000-0429238-13 van het V.V.A., Em. Jacquainlaan 126, 1000 Brussel, met degelijke vermelding van het aantal personen en reden van betaling. Meer bijzonderheden vindt U onder de mededelingen van de afdeling Limburg.

EEN STUK GESCHIEDENIS...

Nog vóór de vakantie stuurde Luitenant-generaal b.d. en Oud-Algemeen Commandant der Rijkswacht Maurice C. Denève van Booitshoeke bij Veurne ons het nummer 6 van juni 1979 van „De IJzerbode”, waarin een hoofdartikel was gewijd aan het overlijden van Dokter Luc Carton. Hij vroeg ons deze jarenlange trouwe, hoogstaande en strijdende Vlaming in ons blad te vermelden. Omdat de jongeren van nu zo weinig weten van wat voorgaande generaties voor Vlaanderen hebben gedaan, en omdat dr. Luc Carton door zijn trouw in lengte van jaren zoveel van deze Vlaamse geschiedenis van dichtbij heeft meegeemaakt, hebben wij besloten het artikel niet door samenvatting te verminken, maar het — met zijn hier en daar

doorschemerend dierbaar West-Vlaams idioom —, integraal over te nemen. Wij danken de schrijver van het artikel R.A. Blondeau om het voorrecht van deze toelating. Tevens zijn we overtuigd dat vele van onze lezers in het levensverhaal van deze Vlaamse voorman bekende namen en feiten zullen ontmoeten. Men vergeet immers niet dat het A.K.V.S. (Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond) een rechtstreekse voorloper was van het V.V.A. En dat de geboortestreek en heimat van Luc Carton zo dicht bij „de Schreve” ligt, de ongelukkige grens — die geen grens zou mogen zijn — tussen Vlaanderen en Frans-Vlaanderen.

BIJ HET OVERLIJDEN VAN DOKTER LUC CARTON (1907 - 1979)

door Roger-A. BLONDEAU

Hij had in zijn blazen geschreven : ROOMS ende GEUS !

Een leven van onverbreekbare trouw aan de jeugdidealen !

Op Goede Vrijdag, 13 april 1979, op het gewijde negende uur van de Bijbelse dagindeling is dokter Luc Carton in zijn huis te Veurne, aan de Albert-I-laan overleden. Drie maanden vroeger kon niemand vermoeden dat hij in de greep zat van de vreselijkste ziekte van deze tijd en dat we binnen zo weinige weken aan zijn open grafstede zouden staan.

Gezegend met een klare geest, een verheven schoonheidsgevoel, een menslievend hart en drager van een jeugdideaal waarvan hij geen duimbreed zou afwijken, leefde hij veertig jaar onder ons als een weldoener voor al wie met hem in aanraking kwam, hetzij als patiënt, hetzij als vriend.

Met hem verdwijnt niet alleen een trouwe echtgenoot, een liefhebbende trotse vader, een gewetensvol arts en een goede kameraad, maar tevens de romantische personifikatie van de illustere tijd van het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond, het A.K.V.S.

Luc Carton werd geboren te Reningelst op 28 augustus 1907. Hij volgde de lagere school in zijn geboortedorp en omdat hij enerzijds een knappe leerling was en anderzijds weinig interesse en aanleg betoonde voor handenarbeid, werd hij in het jaar na de Eerste Wereldoorlog naar het Sint-Stanislascollege te Poperinge gestuurd om er verder te studeren.

Daar kwam hij voornamelijk onder de invloed van E.H. Omer Van Rie, een vlaamsgezinde Tieltenaar, oudleerling en bewonderaar van Verschaeve, die van het Sint-Lodewijkcollege te Brugge naar Poperinge was verbannen. Heel zijn leven bleef de klassiek-literaire-humaniora-voorming uit die jaren, toen de „poësis” nog de dichtersklas was, Luc Carton domineren en de neoromantische taal van de Van-Nu-en-Straksers bleef hem eigen.

Reeds in zijn collegejaren was Luc Carton de harde flamingant, die zijn overtuiging niet onder stoelen of banken stak en zeer tot ongenoegen van zijn moeder, die benauwd was voor zoveel jeugdige onstuimigheid, gaf hij als collegestudent tijdens de campagne die de parlementsverkiezingen van 5 april 1925 voorafging, zijn eerste meeting, op een zondag na de hoogmis, in het café „De Smisse” te Zonnebeke. En al was hij ook geen groot redenaar, zijn entoesiasme en zijn goede woordkeuze maakte veel goed.

Leuven en het AKVS

In 1926 trok Luc Carton naar de Leuvense universiteit om er geneeskunde te studeren. Daar kwam hij onvermijdelijk terecht in het AKVS (Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond), dat tot de Vlaams-nationalistische ideologie was geëvolueerd en hierom niet alleen contestatie

kende in eigen rangen, maar voornamelijk door de geestelijkheid werd tegengewerkt.

Het jaar daarop werd het Jeugdverbond voor Katholieke Actie (JVKA) in het leven geroepen dat, onder de leiding van mgr. Cruysberghs in Leuven en van kanunnik Karel Dubois in West-Vlaanderen, van de bisschoppen de opdracht kreeg het AKVS de wind uit de zeilen te nemen. En niet zonder resultaat. Reeds in 1928 moest het AKVS afzien van landdagen en andere openbare manifestaties en terugkeren naar de verborgen werking van de Blauwvoeterij. Het verbeterde er niet op toen, tengevolge van de Bormsverkiezing (dec. 1928) hevige rellen uitbraken tussen Frans-talige en Vlaamse studenten en de academische overheid meende te moeten tussenbeide komen met enkele Vlaamse studentenleiders de toegang tot de universiteit te ontzeggen en al de overige Vlaamse studenten een brief ter ondertekening ontvingen, waarin ze moesten beloven af te zien van alle verdere antibelgische, d.w.z. Vlaamsnationalistische activiteiten.

Luc Carton heeft dat allemaal van zeer nabij meegemaakt, ja was er rechtstreeks bij betrokken. Die tijd heeft zijn leven getekend. Hij heeft in zijn herinnering die jaren gekoesterd en gekneet tot een epos dat zijn denken en zijn handelen heeft gedetermineerd in onverbreekbare trouw aan dit volk en dit land. Nog in 1977 - vijftig jaar later - toen hij de tekst opstelde van zijn bidprentje schreef hij „Mijn AKVS-jeugdidealen ben ik trouw gebleven in vóóren tegenspoed”. En al is dat beminde AKVS eigenlijk door Vlaamse priesters, in opdracht van de hogere geestelijkheid, geëlimineerd, toch is hij ook in het geloof van zijn jeugd - van degelijke preconciële structuur - altijd en overal even standvastig gebleven. Het hield zeker verband met zijn fundamentele opvatting van rigoureuze trouw dat zelfs na een halve eeuw weinig evolutie in zijn politiek en religieus denken te bekennen viel.

Gent in zijn woeligste jaren

Toen in 1930 de Gentse universiteit werd vernederlandst, verhuisde Luc Carton van Leuven naar Gent. Van meet af aan kwam hij er in contact met de grote promotor van belangrijke Vlaamse initiatieven en studentenleider Dr. Jef Goossenaerts, idealist en realist tegelijk. Over Goossenaerts, waarmee Luc Carton innig bevriend werd, heeft hij drie magistrale bijdragen geschreven in *De IJzerbode* (1976). Zijn vertrouwdheid met Goossenaerts blijkt uit hetgene hij daar in de inleiding van zijn artikelenreeks schreef: „Zijn huis was als mijn huis en in het warme, intieme gezin van vake en moeke Goossenaerts werd ik een beetje als een nauwe verwant beschouwd en menig late avond heb ik er vertederd doorgebracht”.

Carton maakte de woelige tijd mee die op de vervlaamsing van de Gentse hogeschool volgde. Hij was erbij toen Hulin de Loo, hoogleraar voor psychologie en logica, die weigerde in het Nederlands te doceren en daarbij nog niet bereid was zijn kursussen aan de *Ecole des Hautes Etudes* stop te zetten, op 17 december 1930 door de studenten, onder leiding van Roland Catrysse van Adinkerke, uit zijn collegezaal werd verjaagd, om er nooit meer terug te keren.

In de verwoede strijd voor het rectoraat tussen prof. A. Bessemans en prof. Fr. Daels, stond Carton zijn mannetje. Hij schreef krakend proza in *Aula*, het studentenblad van het AVHV (Algemeen Vlaams Hoogstudentenverbond) en hielp mee aan de redactie van pamfletten en brochures. Hij was er ook toen prof. Roger Soenen, die destijds als student te Leuven om zijn Vlaamsgezinde bedrijvigheid was geweerd, in de strijd voor het rectoraat op een algemene studentenvergadering minister Lippens (Kunsten en Wetenschappen) op een dusdanige manier aanpakte dat hij de volgende dag uit zijn ambt werd ontzet. Luc Carton was ook betrokken bij de studentencampagne tegen de naar hun mening te laks geworden flamingant prof. Baur, die nadat hij het professoraat van wijlen Juul Persijn had gekregen, braaf meeliep in het belgicistisch partijpatroon.

Als aristokraat van de geest kwam Luc Carton onder de bekoring van de ideeën van Joris Van Severen, die in 1931 het Verdinaso stichtte. Hij werd vooral gebiologeerd door de grootsheid van de heel-Nederlandse visie die toen voor het eerst in een politiek programma werd gekoncretiseerd. Hij bewonderde tevens Van Severens op orde en discipline gestelde ideologie die schril afstak bij de ont-aarde democratische warboel van tussen de twee wereldoorlogen. Maar toen Van Severen in 1934 zijn „nieuwe marsrichting” afkondigde waarbij hij de Belgische nationale idee poogde te integreren in een Bourgondische staatsstructuur, kon Luc Carton niet langer meer volgen. Met Wies Moens, van wie hij steeds een bewonderaar is geweest (één van zijn zonen noemde hij naar het tijdschrift van groot-Nederlandse strekking dat Wies Moens heeft gesticht: *Dietbrand!*), trok hij zich terug. Bovendien strookte het cultuurflamingantisme van Carton niet zo bijzonder met de fascistoïde trekken en het militant-soldateske optreden van het Verdinaso. Toch is hij net als zoveel oud-dinaso's nooit vergeten wie Van Severen is geweest - weer één van die aspecten van de onverbreekbare trouw die inherent was aan Luc Carton.

40 jaar dokterspraktijk

Luc Carton was bevriend met de familie Leuridan en door die relatie kwam hij ertoe zich in de zomer van 1934 als huisarts te Oostvleteren te vestigen. Hij nam zijn intrek

en kreeg zijn onderzoekslokaal bij mevrouw Leuridan-Fieu, de moeder van Jeroom Leuridan in de Veurnestraat, maar kort daarop begon architect Jef Denorme, die toen bij het kubisme zwoer, het landhuis te bouwen waarin dokter Carton zijn veertigjarige praktijk zou uitoefenen. Het volgende jaar (aug. 1935) trad hij in het huwelijk met mej. Godelieve Platevoet van Roesbrugge en voor deze keuze is hij steeds dankbaar gebleven, zij was immers de praktische dame die de materiële en merkantiele zijde van het beroep en het leven van deze romantische idealist in de juiste banen leidde.

In Oostvleteren en omgeving kreeg Luc Carton een drukke dokterspraktijk met geneesmiddelendepot. Hij was weldra bekend om zijn rake diagnose en de gepaste psychologische benadering van zijn patiënten. Volledig opgeslorpt door zijn uitgebreide cliënteel, was hij politiek nog weinig bedrijvig en waarom Luc Carton na de oorlog werd geïnterneerd was voor velen een raadsel. Maar hij stond bekend als Vlaamsgezinde, was lid van het VNV en bovendien een vriend van Jeroom Leuridan, allemaal feiten die erg genoeg waren om hem anderhalf jaar naar St.-Kruis te sturen !

Toen dokter Carton ongeveer een jaar zijn praktijk had hervat speelde hij - op gevaar af zelf weer in moeilijkheden te geraken - een bemiddelende rol in de vlucht van de op 26 juni 1946 ter dood veroordeelde prof. Frans Daels, die hij met zijn onbaatzuchtige hulp in die tijd van hysterische verdwazing ongetwijfeld het leven heeft gered. Dokter Carton heeft in een drietal artikelen in *De IJzerbode* (1975) alle details van deze ontvluchting beschreven. Toen lag nog het grootste deel van de medische carrière van Luc Carton voor de boeg. Jarenlang eiste zijn uitgebreide cliënteel hem volledig op. Zijn naar schoonheid hunkerende ziel was vaak onvoldaan en hij bekleeg er zich wel eens over dat hem zo weinig tijd restte om te lezen of te schrijven.

In 1964 werd Luc Carton ondervoorzitter van de nieuwe Zannekin-vereniging, die zich met de Vlaamse Beweging in Frans-Vlaanderen inliet. Deze vereniging die o.m. het tijdschrift *Notre Flandre* patroneerde, onderhield veel contacten met J.M. Gantois, aan wie Carton ook weer een artikelenreeks in *De IJzerbode* wijdde (1973-1974).

Eindelijk, in 1973, dacht hij eraan met rust te gaan. Hij bouwde zich te Veurne een nieuw verblijf, waar hij zich met ingang van 1974 uit zijn praktijk terugtrok. Nu had hij volop tijd om van zoveel dingen te genieten waar hij vroeger zo vaak naar verlangd had. Hij las, hij schreef, hij dichtte en hij ondernam verre reizen, naar Indonesië - vanwaar hij overweldigende indrukken meebracht - en Zuid-Afrika.

Op 7 december 1974 werd hij samen met ondergetekende opgenomen in de Orde van Driekoningen en in de loop

van 1976 werd hij lid van de Veurnse afdeling van de Marnixring. Hij schreef bijdragen in het tweemaandelijks contactblad en de jaarboeken van de Marnixring (reis-indrukken!) en werkte mee aan *De IJzerbode*, waarin naast de reeds genoemde artikelen nog opstellen van zijn hand verschenen over Pastoor Depuydt van Booitshoeke (1977) en over Niklaas Zannekin uit Lampernisse (1978). Hij besloot zijn medewerking aan ons blad met *Eskulape-rij in Vlaanderen*, waarvan het slot in dit nummer verschijnt.

Dokter Luc Carton is niet meer. Dat zoveel eenvoudigen uit het volk wenend aan zijn grafstede stonden is een bewijs van zijn menslievendheid, voor ons blijft hij de inkarnatie van de onverbreekbare TROUW aan zijn jeugd-idealen en aan het volk van de Nederlanden - van Duirkerken tot Delfzijl - waarvoor hij een grootse toekomst droomde.

Ook voor vrije beroepen biedt de
Drukkerij Strobbe pvba te Izegem
een volledige keus

Formulieren van algemene aard
Beroepsgerichte formulieren
Ontvangstbewijzen
Dagboeken
Kaartsystemen
Buro-accessoires
Enveloppen
Klassement

(051) 30 23 4

Kasteelstraat 1 - 8700 Izegem

Van de Vlaamse Volkskunstbeweging (zetel : Isabella Brantstraat 28, 2000 Antwerpen, tel. 031-38 16 26) die het driemaandelijks tijdschrift „De grote ronde” uitgeeft, verkregen wij met dank de toelating om de hieronder volgende excerpten uit de toespraak van Minister Boel ook in ons blad te publiceren.

UIT DE TOESPRAAK VAN DE HEER BOEL, DE NIEUWE VOORZITTER VAN DE NEDERLANDSE CULTUURRAAD

„Hulde te brengen aan mijn voorganger in deze functie, beschouw ik als mijn eerste taak, als mijn eerste voorrecht”.

Collega Coppieters, wij zijn dankbaar en trots, omdat gij als Voorzitter van de Cultuurraad hebt aangetoond welke bezieling en dynamiek van een Vlaams autonoom gezag kunnen uitgaan. In U was levend de „rusteloze werkzaamheid” die Rodenbach de Blauwvoeter toedichtte, de door-drijvendheid, die, stoelend op de pluralistische denkwijze van de humanist, zoals Morus gelooft in Utopia en, zoals Willem de Zwijger, onderneemt, zelfs al wenkt niet steeds de hoop, en doorzet, ook al ligt het slagen soms veraf.

Collega Coppieters, door uw fraaie hoofsheid, door uw actiegericht inzicht, door uw warme verknochtheid aan de mens, waart gij voor ons allen een uitzonderlijke belichaming van dit prinsenvolk der Nederlanden. Door Maurits Coppieters werd dit ambt met luister bekleed. Ik meen dan ook uw aller tolk te zijn als ik hem onze bewondering en onze dank uitspreek.

Mag ik U zeggen hoezeer het mij vereert als Voorzitter van wat weldra het eerste Vlaamse parlement zal worden, samen met leden uit alle Vlaamse provincies en uit onze hoofdstad Brussel, alle energie waarover ik beschik te kunnen inzetten voor een volwaardig en ruim zelfbestuur van onze ganse, gave gemeenschap.

Wilt U vandaag uw Voorzitter toelaten hier even getuigenis af te leggen van enkele persoonlijke inzichten. Zij willen een pleidooi zijn voor een federalisme met grootschalige visie.

Mijn flamingant zijn, de mate waarin ik federalist ben, vloeien voort uit een sociale bewogenheid, uit de bekommernis om de mens van het „arme Vlaanderen”, zoals Stracke het eens noemde. Die bekommernis lag aan de basis van de inzet van de pioniers van de Vlaamse Beweging. Van David en Willems en zovele anderen die streden voor de culturele ontvoogding, zoals zij aan de basis lag van de socialistische werkers van het eerste uur, die streden voor het algemeen stemrecht en het recht op werk in eigen streek.

Diezelfde bekommernis, niet om een droom-Vlaanderen, dat, afgesneden van de concrete mens, zich in concepten en structuren zou verliezen, maar wel om de levende en werkende mensen van dit volk, diezelfde bekommernis moet ons voorzitten bij het definiëren van de doelstellingen, ons leiden bij het inventariseren van de middelen en uitmonden in het bepalen van de te volgen strategie.

Wanneer wij ons dan resoluut begeven op de weg, die moet leiden tot een federale staat, moet ook hieraan een

beleidsvisie voorafgaan, die de kleinschaligheid van het lokale politieke gebeuren — of on-gebeuren — overstijgt. Wanneer ik hier afstand wil nemen van een soort vermin-kend federalisme, dat ons in een ghetto zou opsluiten en dat tussen de twee wereldoorlogen soms wel eens werd samengevat als „Vlaanderen fara da se”, dan hoop ik dat niemand mij de hondse opmerking zal willen maken, dat ik een minder goed Vlaming, een minder efficiënt federalist zou zijn. Ik meen dat voor deze gemeenschap in dit land het enig haalbare en het enig heilzame federalisme een federalisme is dat, planetair gericht, zijn trefkracht zal moeten halen uit een parafrase van de woorden van August Vermeylen : „Europeëer worden om Vlaming te blijven”. En dit leidt me dan tot een tweede bedenking. Met inacht-neming van de bij elke federalisering noodzakelijke ver-steviging van het nationale gezag voor het vervullen van de essentiële opdrachten waarvan het zich verder dient te kwijten, moeten wij ons er van bewust zijn dat de oplossing van de problemen van de Vlaamse mens alvast in een Europees perspectief zal moeten worden gezocht en kun-nen worden gevonden.

Niet genoeg kan het belang van de Europese verkiezingen worden onderstreept. Zij zullen immers mede het beleid van morgen bepalen. Democratie is inderdaad ondeelbaar. Beperkt tot het loutere politieke vlak lijkt ze broos en on-volledig. Wij moeten vermijden dat de verworvenheden van tientallen jaren sociale strijd, zouden worden uitgehold door de nieuwe, snel uitbreidende Europese, maar politiek onverantwoordelijke instanties. De democratisering van de Europese besluitvorming is dus een fundamentele verrij-king.

Laten we mekaar natuurlijk geen Liesbet noemen. De Europese verkiezingen zullen direct niet veel veranderen. Maar bij het uitstippelen en het rechtlijnig volgen van onze eigen politiek, op elk vlak, op dat van de werkver-schaffing, op dat van de strijd voor de sociale gelijkheid van de vrouw, op dat van de bescherming van leef-, woon- en werkmilieu, kortom, op elk concreet vlak van het leven en het werk van de Vlaamse mens, zullen wij de Europese dimensie in onze politiek moeten inbouwen.

Ik ben van de buiten, ik houd van de natuur. Ik houd van de bomen en hun groei. Ik weet dan ook dat om een boom te doen groeien men niet aan zijn bladeren mag trekken. Laten wij doen zoals de boer. Niet voortdurend aan navel-kijkerij doen, maar dag aan dag, zonder zelfoverschatting, maar ook zonder angstvalligheid, nuchter en onverdroten met onze hele inzet doen zoals de Vlaamse boer : „hij ploegde voort”.

AFDELING LIMBURG

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

6 oktober : Jaarlijks feestmaal - dr. jur. Marc van Coppenolle „Het gerecht in de evolutie”

19 oktober : prof. Geysen „Veiligheid in de bedrijven”

21 november : minister A. Bertrand „Europese verkiezingen”

25 en 26 november : Ardens gastronomisch week-end

14 december : Wijn- en Kaasavond met de Heer Palms

9 januari : Bezoek kunstschilder Walter Vilain

18 januari : It.kol. Herman Candries „Belgisch aandeel in de strategie van de Navo”

29 januari : West-Vlaams theater Antigone met „Nina”.

8 februari : Jef Wouters (Interlimburgs ambtenaar) „De regio Limburg-Achen-Liège”

30 maart : lic. J. Cajot „Berlijn” met dia's

28 april : Bezoek aan de kolenmijn te Zolder

5 mei : Toneel te Sint-Martens-Voeren (uit solidariteit) „Pas de deux” van Hugo Claus

11 mei : Bezoek aan de Brouwerij van Alken

1 tot 5 juni : Reis naar Oost- en West-Berlijn onder leiding van lic. J. Cajot

KOMENDE AKTIVITEITEN

Zaterdag 29 september te 15.30 u. : bezoek aan het Gallo-Romeins Museum te Tongeren onder leiding van de konservator lic. J. Smeesters (lid V.V.A.). Hierna wordt een receptie aangeboden door het Stadsbestuur van Tongeren. Een gezellig en democratisch etentje besluit de dag. Hou de datum vrij!

Zaterdag 13 oktober : jaarlijkse algemene ledenvergadering. Zie hier meer bijzonderheden.

VRIJ GEDEELTE in samenwerking met konservator lic. M. Laenen, lid V.V.A., wat aan de leden die van ver komen de mogelijkheid biedt er een echte uitstap van te maken.

— 10.30 uur : aankomst en ontvangst in het koetshuis te Bokrijk (Genk, bereikbaar langs de E-39)

— 11.00 uur : bezoek aan het Openluchtmuseum. In de oude stad wordt uitgebreide toelichting gegeven ook bij de onlangs geopende tentoonstelling „Pijp en Toebak”

— 13.30 uur : gelegenheid tot middagmalen in de afspanning Sint Gummarus (prijzen vanaf 250,—F)

— 16.00 uur : vertrek naar de Rotisserie Lormans, Nieuwstraat 62 te Diepenbeek voor de rest van de namiddag, de avond en... de nacht. Met wat verbeelding en organisatie kunnen de dames en de niet-leden die dit wensen in Bokrijk blijven tot het tijd is voor het aperitief. Van Bokrijk naar Diepenbeek is zowat 8 km.

STATUTAIRE ALGEMENE LEDENVERGADERING

(Rotisserie Lormans, Diepenbeek, bereikbaar langs de A-13)

— 17.00 uur : huishoudelijk gedeelte waarna academische rede door de Minister van Ontwikkelingssamenwerking Mark Eyskens

— 19.00 uur : aperitief, ruime keuze, selekte dranken

— 20.00 uur : feestmaal, gezellig samenzijn en wat er bijhoort.

De diskaart vermeldt :

— Noorse visschotel met akwavit

— Madrileense bouillon

— Kalfszadel tante Felicie, fijne kruidensaus, Mechelse asperges, kasteelaardappeltjes

— Geflambeerde bigarokersen met kirsch en maraschino op vanilleijs

— Mokka en lekkernijen

Bij dit alles zorgvuldig uitgekozen wijnen, aangepast aan de gerechten.

Tijdens de daarnavolgende dans- en feestavond kunnen de aanwezigen zich alle mogelijke dranken, **behalve geestrijke**, naar believen laten opdienen.

Op het door ons gewenste uur wordt aan de deelnemers een gegratineerde uiensoep aangeboden. Sluiting voorzien te 3 u.

Voor dit alles van 19 u. 's avonds tot

3 u. 's nachts, dienst en B.T.W. inbegrepen, betaalt U per persoon slechts 950,— F, best zo spoedig mogelijk te storten op de postrekening van het V.V.A. met duidelijke vermelding van het aantal deelnemers.

V.V.A.-Limburg rekent dan ook op een massale deelname voor dit aantrekkelijk programma zelfs vanuit Oost- en West-Vlaanderen. Wie logies wenst kan daarvoor beroep doen op de sekretaris van het V.V.A.-Limburg, ir. F. Hendrickx, Gorseweg 8, 3800 Sint-Truiden, tel. 011-67 33 41, die hierbij zal bemiddelen althans indien men niet tot het allerlaatste ogenblik heeft gewacht. Men lette op de juiste afritten van de aangegeven autosnelwegen en de Rotisserie Lormans is vanaf de weg Genk-Diepenbeek met wit-blauwe wegwijzers aangeduid.

AFDELING KORTRIJK

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

17 oktober : prof. H. Brugmans (ererektor Europa-college) „Eenheid en verscheidenheid in het socialistisch denken”

25 oktober : Wijn- en kaasavond

9 november : prof. dr. M. Van Meerhaeghe (RUG) „Konsumptie- of afgunstaatschappij”

12 december : prof. E. Schillbeeckx (Nijmegen) „Menselijke ervaring en geloof”

17 januari : H. Roelstraete „Musica flandrorum” vokale en instrumentale muziek

13 februari : prof. dr. P. Nijs (KUL) „De moderne man-vrouw relatie : ideaal of illusie ?”

12 mei : Kunstenaarsbezoek onder leiding van ap. J. Coornaert

17 juni : Gezinswandeltocht in de Doornpanne

KOMENDE AKTIVITEITEN

Dinsdag 16 oktober te 20.15 u. : openingsvergadering in Hotel Broel, Broelkaai te Kortrijk. Redenaar : Mgr. G. Maertens, rektor KUL Campus Kortrijk „Ethiek en Politiek, een onmogelijk huwelijk ?”

MEDEDELING

Een lid stuurt ons Rotary International n° 9 van 25.3.1979 waarin Rotary Club Kortrijk de enige club

is uit het Vlaamse land die haar verslagen in het Frans opstelt. (p. 85)

Wij rekenen op het gevoel van volksverbondenheid van onze V.V.A.-leden, tevens lid van de Rotary, om prompt een einde te stellen aan dit anachronisme.

AFDELING BRUGGE

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

24 september : Gezinswandeling langs de Brugse Vesten

6 oktober : prof. dr. E. Voordeckers „Ikonen”

10 november : Wijnavond

9 december : Bezoek aan het K.I.C. te Loppem onder leiding van dr. Brone

14 december : West-Vlaamse volksavond met self-made volksmuziekdeskundige Hessel

5 januari : Nieuwjaarsreceptie

16 februari : Paul van Nevel „Le Chansonnier de Paris” en „Liedboecken” uit de Humanistentijd

29 april : Gezinswandeling in het Verdrongen Land van Saeftinge met koffietafel

19 en 20 mei : Reis naar de Hoge Veluwe en het Kröller-Müller-Rijksmuseum

AFDELING IEPER

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

10 september : Wandeling in het Zwin

20 oktober : Louis De Lentdecker

17 november : Tony Aelbrecht (kunstschilder) „De Latemse School”

14 december : Armand Pien « Pien pient maar vertelt toch de waarheid »

21 januari : Nieuwjaarsreceptie

24 februari : Karnavalfuif

16 maart : A. Meysmans „Op wandel met Mozart” audivisuele creatie

AFDELING OOSTENDE

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

- 31 augustus** : Bezoek museum Religieuze kunst
- 16 september** : Herfstwandeling in het Natuurreserveaat De Panne onder leiding van René Balliau
- 14 oktober** : Gouwefeest :
- wandeling door het oude stadscentrum
 - bezoek museum religieuze kunst en het Ensorhuis, de tentoonstelling Europaprijs en aan het atelier van kunstschilder Bosschem o.l.v. E.H. Jan Gekhiere
 - bezoek Heemkundig Museum, het Aquarium op de Visserskaai en de „Mercator” o.l.v. O. Vilain
 - uitstap naar Bredene-De Haan met de historische tram en duinwandeling o.l.v. R. Meeze
 - receptie ten stadhuize
 - avondfeest
- 17 november** : inspekteur A. Ryserhove „De moorden te Beernem”
- 15 december** : Hugo Camps „Tien jaar winter in Praag”
- 19 januari** : Wijnavond
- 16 februari** : dr. H. De Coninck (Test-Aankoop) „De konsument en de misleidende reclame”
- 16 maart** : Freddy Vandecapelle „De moderne kunst in woord en beeld”

AFDELING ROESELARE

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

- 16 september** : Gezinswandeling gevolgd door koffietafel
- 14 oktober** : Gouwefeest Oostende
- 24 november** : Jan Verroken geeft zijn visie over Egmont-Stuivenberg
- 15 december** : Kaas- en wijnavond ; pastoor J. Geldhof „Klerikale Humor”
- 7 januari** : Nieuwjaarsreceptie
- 16 februari** : Harold van de Pene (glazenier) „Audiovisuele Rubenscantate”

16 maart : Paneelgesprek „Standpunten inzake industrieel beleid in Vlaanderen”

27 april : Lentefeest - barbecue - dans

9 juni : Reis naar de vallei en de baai van de Somme

AFDELING VLAAMSE-ARDENNEN

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

- 5 oktober** : prof. dr. Guy Schrans (RUG) „De vrije economie in periode van crisis”
- 26 oktober** : Paul Maeyaert (fotograaf) „Oudenaarde” diamontage
- 8 december** : Brouwerijbezoek (Mater)
- 4 februari** : Winterse wandeling
- 1 januari** : Guido Naets „Voor Europa ?”

AFDELING MEETJESLAND

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

- 13 oktober** : Karel Jonckheere „Ernst en luim in Noord en Zuid”
- 29 oktober** : Gezinswandeling in de herfst onder leiding van natuurgids H. Decomte, gevolgd door boerebrood met hesp
- 6 november** : kapt. cdt. dr. med. E. Kets „De militaire evacuatie-actie in Kolwezi” met dia's
- 6 december** : Verbroedering en verzustering met V.V.A.-Brugge
- 31 december** : Oudejaarsavondparty
- 6 januari** : Nieuwjaarsreceptie
- 5 februari** : Wina Born „Wijn- en gastronomie” - wijn- en kaasdegustatie
- 6 maart** : Z. Reich (expert) „De diamant, zijn geschiedenis, aanwending en aankoop”
- 6 april** : ir. L. Stockmans „Heemkunde van het Meetjesland”
- 6 mei** : Gezinsreis
- 9 juni** : Barbecue

AFDELING OOST - BRABANT

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

- 20 oktober** : prof. Raymond Derine „Het valoriseren van de Vlaamse meerderheid”
- 23 november** : prof. dr. Bernard Van Vlierden (Bernard Kemp) „Enkele trends in de moderne Vlaamse letterkunde”
- 19 januari** : E. Cocquyt (Sobexa) - voordracht en degustatie Elzasserwijnen
- 2 maart** : dr. Luc De Becker „Tibetaans boeddhisme” met dia's
- 27 april** : Walter Zinzen „Zaire”

AFDELING BRUSSEL

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

- 30 september** : IJse- en Voervallei uitstap
- 27 oktober** : René De Feyter (afgevaardigd beheerder van het VEV) „Zin en onzin van een economische autonomie voor Vlaanderen”
- 1 december** : prof. dr. Lieven van Gerven „Enige nieuwe ideeën over staatshervorming”
- 11 januari** : oud-minister prof. H. Fayat „Brussel in de geschiedenis van de Vlaamse Beweging”
- 15 februari** : mr. dr. J.M.A.H. Luns „Heden en toekomst van de Navo”
- 6 april** : dr. Louis Vos (assistent KUL) en dr. Leo Wouters (oud-senator) „A.K.V.S.-herinneringen”
- 8 juni** : Culturele ontspanningsavond in het Pajottenland.

AFDELING KLEIN BRABANT

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

- 17 oktober** : Openingsreceptie - prof. dr. H.E. Mertens (KUL) „Jan Hammenecker, priesterdichter uit Klein-Brabant”
- 20 november** : prof. Leo Neels „Onze komende grondwetsherziening”
- 19 december** : Geleid bezoek „Gazet van Antwerpen”

16 januari : Anton van Wilderode „Humor in de literatuur”

17 en 18 februari : verademingsweek-end naar Bévercé-Malmedy

19 maart : ir. Johan Demoen (directeur-generaal van het Bestuur der Waterwegen van het Min. van Openbare Werken) „Stormvloed op de Westerschelde en hun bestrijding”

17 april : prof. Hendrik Brugmans (ererektor van het Europacollege te Brugge) „De roeping van Europa”

24 mei : Familietocht naar de Vlaamse Ardennen, georganiseerd met de Heer Cosijns, lid V.V.A.-Vlaamse Ardennen

AFDELING MECHELEN

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

26 september : prof. dr. De Grauwe „De volledige tewerkstelling: een realistisch doel?” - prof. dr. Nagels „Oostbloklanden”

17 oktober : prof. dr. J. Robijns „De betekenis van Mgr. Van Nuffel als musicus te Mechelen en daarbuiten”

21 oktober : Gezinswandeling Holle Wegen onder leiding van de Heer E. Verbinnen

14 november : Ward Hermans „De Vlaamse Beweging tijdens het interbellum”

12 december : Tine Ruyschaert „Woorden wisselen”

22 januari : prof. W. Loy „Waterwinning en waterbeleid”

27 januari : Bezoek aan waterwinningsstations in Vlaams en Waals Brabant onder leiding van prof. W. De Smedt

19 februari : prof. J. Van Bilsen „Onze ontwikkelingssamenwerking”

19 maart : drs Catharina J.M. Halke (Nijmegen) „Feminisme en kristendom”

23 april : prof. De Batselier „De strategie van de prenatale ervaring”

26 april : co-productie Aktueel Denken, B.G.J.G., CEFI-Mechelen en regio, Europahuis Brussel, Europees studie- en Informatiecentrum Antwerpen en Onthaalcentrum voor een verenigd Europa „Kleine landen in een Groot Europa”

7 mei : rektor L. Verhaegen „Het V.S.O. : doorzetten aan de universiteit ?”

18 mei : Taptoe „Argentijnse Asado” in het Ruitershof te Keerbergen

AFDELING TAXANDRIA

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

5 oktober : mgr. Godfried Danneels „Geloof en geestelijke gezondheid van de moderne mens”

6 oktober : Toneelvoorstelling in de Arenberg-schouwburg „Kaspar”

21 oktober : Studiebezoek aan de haven van Antwerpen

9 november : prof. Louis van Bladel (UFSIA, UIA) „De maatschappijkritiek van Herbert Marcuse”

7 december : Mieke Peulinckx-Coene (docente UIA) „Een nieuw vermogenstatuut voor de echtgenoten”

9 december : Sinterklaasfeest voor jong en oud

11 januari : prof. Piet Nijs (KUL) „Gezin en carrière”

1 februari : R. Wezenbeeck „Audio-visuele evokatie van onze Polders”

1 maart : pater Van Isacker (UFSIA) „Mijn land in de kering, Vlaanderen 1930-1914”

5 april : prof. Van Hoof (KUL) „Gevolgen van de ruimtevaart”

12 mei : Bezoek aan Louvain-La-Neuve onder leiding van architect J.P. Blondel

15 juni : Taptoe in de Denneburgshoeve

AFDELING ANTWERPEN

OVERZICHT VAN DE AKTIVITEITEN 1978-1979

3 oktober : prof. dr. M.H.A. De Groot-Lasseel (RUCA) „Taken van de huidige universiteit”

10 oktober : prof. dr. Plasschaert (UFSIA) „Het Chinese ontwikkelingsmodel”

17 oktober : prof. dr. W. Fiers (RUG) „Genetic Engineering”

24 oktober : dr. hist. Eric Defoort „Maurras en de Action Française in het Belgisch franstalige katholicisme 1898-1927”

31 oktober : dr. med. Yvonne Lammens (psychiater) „Gezin, huwelijk en seksualiteit”

7 november : André Demedts „Frans-Vlaanderen : verleden en actuele toestand”

14 november : R. De Ceuster (government-relations-advisor Esso-Belgium n.v.) „De Multinationals”

21 november : prof. dr. hist. R. van Roosbroeck „De figuur van Filips II”

28 november : prof. dr. Ernest Mandel (VUB) „Een marxistische verklaring van de huidige economische crisis”

5 december : Sint-Niklaasviering - opvoering van „Neus, de Schavies” door Poppenschouwburg Van Campen

12 december : Stan Milbou „Liefdeslyriek van Pablo Neruda” gedichten met muzikale begeleiding

9 januari : ir. J.A. Manusama „Het zelfbeschikkingsrecht in het algemeen en in het bijzonder voor de Zuid-Molukkers”

16 januari : H.B. Cools (Schepen van ruimtelijke ordening der stad Antwerpen) „Ontvolking van de stad”

23 januari : prof. dr. sc. G. Van Steenkiste (RUG) „Het rapport van de Club van Rome”

30 januari : prof. L. Baeck (KUL) „Nieuw Rechts”

6 februari : prof. dr. J. Maton (RUG) „De Vlaamse economie, nu”

13 februari : prof. dr. Guido Matton (RUG) „Esthetische chirurgie”

20 februari : prof. dr. H.E. Mertens (KUL) „Hoop of futurologie”

6 maart : prof. dr. G. Verbeke (KUL) „Mythen sterven niet, bezinnen over de Griekse Mythologie en het begin van het westerse denken”

13 maart : lic. Adriaan Linters (medewerker van de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg) „Industriële archeologie”

20 maart : prof. dr. W. Van Gerven (KUL) „Leven wij reeds onder een E.E.G.-wetgeving ?”

27 maart : prof. G. Borgers (univ. Amsterdam) „Paul van Ostaeijen”

3 april : dr. kunsthist. Mireille Madou (docent Middeleeuwse Kunst aan de Rijksuniv. Leiden) „De mens en zijn kostuum”

24 april : Kaas- en wijnavond

12 en 13 mei : autocarreis naar de Eifel, de Moezel en de stad Trier, onder leiding van Meten Monthaye

OVERZICHTSTABEL VAN DE V.V.A.-AKTIVITEITEN IN DE AFDELINGEN 1978 - 1979

afdelingen	spreekbeurt	bezoek	toneel	varia	totaal
Antwerpen	22	—	—	3	25
Camp.Acad.	—	—	—	—	—
Klein-Brabant	5	1	—	2	8
Taxandria	7	2	1	2	12
Mechelen	10	1	—	2	13
Oost-Brabant	5	—	—	1	6
Brussel	5	—	—	2	7
Limburg	6	3	2	4	15
Aalst	—	—	—	—	—
Gent	4	—	1	2	7
Land van Waas	—	—	—	—	—
Meetjesland	4	—	—	7	11
Vlaamse Ardennen	3	—	—	2	5
Brugge	2	—	—	3	5
Ieper	4	—	—	3	7
Kortrijk	5	—	—	4	9
Oostende	4	2	—	2	8
Roeselare	4	1	—	4	9

Bij het lezen van de bovenstaande overzichtstabel dringen zich ongetwijfeld enkele bedenkingen op. Vooreerst gaan we stilzwijgend voorbij aan bepaalde betreurenswaardige lakunes en we willen hopen dat daardoor zowel activiteit als informatie zullen worden aangewakkerd. Zoals sinds jaren traditie is, voert Antwerpen het hoogste aantal spreekbeurten. Limburg is eervol tweede voor het aantal der activiteiten maar vertoont in zijn programma een veel

grotere verscheidenheid. Als derde valt Mechelen eervol te vermelden, temeer dat deze nog jonge afdeling wel bijzonder actief van start is gegaan en hetzelfde moet ook worden gezegd van het Meetjesland. Wij willen hopen dat deze cijfers stimulerend zullen werken en voor een rijke keuze aan suggesties dienen we alleen te verwijzen naar het overzicht van de activiteiten dat in dit nummer telkens onder de hoofding van de afdeling is opgenomen.

VARIA

STUDENTENPETTEN EN RUIZIES EROM TE LEUVEN

In het artikel onder die titel in ons vorig nummer verschenen, staat een voor ingewijden storende drukfout. Op blz. 8, 2de kolom, regel 6 van onder leze men **Tönnchen** in plaats van **Trönnchen**.

Het weze hier tevens herhaald dat wegens plaatsgebrek de talrijke verwijzingen naar aangehaalde tijdschriften werden weggelaten. Men vindt ze in onze Alma Mater als voetnoten weergegeven in de 32ste jaargang (1978) n° 2. Eén enkele voetnoot n° 61 op blz. 105 van onze Alma Mater verdient daarbij, zo meent de redactie, bijzondere aandacht. Eruit blijkt namelijk dat de verdienstelijke schrijver van het artikel Mon De Goeyse, die ondermeer ook de klubkodex opstelde, tevens de verbondspet heeft ingevoerd...

BRIEVEN

Uit de hieronder opgenomen brieven blijkt hoe het V.V.A., daartoe door een van zijn leden op zeer verdienstelijke wijze aangespoord, heeft bijgedragen tot de waardige vertegenwoordiging van het Nederlands in het buitenland. Dit klemde in dit geval des te meer omdat de culturele invloed der Vlamingen destijds in Bourgondië zeer groot is geweest.

29 april 1979

Aan dr. jur. Albert Leuridan
Beheerstraat 2B
8500 KORTRIJK

Geacht Medelid,

Ingaande op uw verzoek om te reageren tegen de presentatietekst van het « Hôtel-Dieu » te Beaune, die in een zeer gebrekkig Nederlands is opgesteld, kunnen we U melden dat een herwerkte tekst, waarvan een kopij als bijlage wordt toegezonden, overgemaakt werd aan de Conservator van het museum van het Hôtel-Dieu te Beaune.

Wij hopen hiermee de menigvuldige Nederlandstalige bezoekers van het museum van dienst geweest te zijn en danken U van harte voor de belangstelling die U voor onze werking weet op te brengen.

Met onze collegiale Vlaamse groet,

lic. sc. inf. Leo Dekleermaeker
algemeen sekretaris V.V.A.

Bruxelles, le 30 avril 1979

Monsieur le Conservateur du Musée de Beaune
Hospice de Beaune,
BEAUNE (Cote-d'or)
France

Monsieur le Conservateur,

Au cours d'une de nos visites au magnifique hôpital de Beaune, avec quelques-uns de nos compatriotes de la partie flamande de Belgique, nous avons remarqué, avec plaisir, que vous mettez à la disposition du public des textes en langue néerlandaise. Nous vous remercions de cette aimable attention. Il est cependant regrettable que la langue de ces textes ne corresponde plus du tout au langage parlé actuellement en Belgique et aux Pays-Bas. Avec l'aide d'un philologue en langues germaniques, nous avons pris la liberté de corriger ces textes, et nous vous les envoyons, espérant qu'à une prochaine occasion, lors d'une réimpression éventuelle, vous préféreriez cette nouvelle version revue et corrigée. Nous vous en remercions et nous vous prions d'accepter, Monsieur le Conservateur, l'expression de nos sentiments distingués.

lic.ès sc. inf. Leo Dekleermaeker,
secrétaire général du V.V.A.

5 mai 1979

Monsieur,

Je vous remercie vivement pour votre lettre du 30 avril et j'admire la délicatesse de votre „actuellement" car il ne me semble pas douteux, que notre texte n'était pas plus correct autrefois qu'aujourd'hui...

Grâce à vous nos nombreux clients de la langue néerlandaise auront maintenant entre les mains un texte correct.

Croyez à notre reconnaissance pour la peine que vous avez prise et agréez, Monsieur, l'expression de nos sentiments distingués.

P.T. Latour

Deze laatste brief was met de hand geschreven, zodat de voorletters van de ondergetekende naam enigszins onzeker blijven. De hoofding van deze brief was echter niet deze van het museum, maar doodeenvoudig van de „Maison Louis LATOUR" te Beaune en dat zal de goede wijnkenners onder ons zeker de oren doen spitsen.

PERSONALIA

OVERLIJDENSBERICHTEN

— **Robrecht F. Van Bocxstaele**, Ere-Algemeen Sekretaris van de K.V.I.V., voorzitter van de Kring voor het Vlaams Gezelschapsleven, penningmeester van de Orde van den Prince afdeling Antwerpen 1, weduwnaar van Mw. A. Deleersnijder, geboren te Assenede op 30.7.1903 en overleden te Bischofsheim a.d. Rhön op 28.7.1979.

— **Gaston K. Comeyne**, echtgenoot van Mw. G. Van Rie, geboren te Ingelmunster op 26.9.1900 en overleden op 11.5.1979.

— **René Dellaert**, prof. em. K.U.L., echtgenoot van Mw. M. Biesmans, geboren te Deinze op 14.2.1906 en overleden te Antwerpen op 21.7.1979.

— **Flor Wulms**, vader van V.V.A.-lid G. Wulms, geboren te Maaseik op 30.12.1912 en overleden te Hasselt op 8.5.1979.

GEBOORTEN

— **Alexander**, eerste kindje van dr. med. en Mw. Filip d'Hulst van Kortrijk.

— **Jan**, vierde kindje van lic. kl. fil. Luc Vandenbusche en Mw. Magda Ockier van Kortrijk, geboren op 13.5.1979 te Kortrijk.

— **Johan**, tweede kindje van de Heer Leo Vreys en lic. mod. gesch. Annita Menschaert van Dilbeek, geboren te Brussel op 13.5.1979.

HUWELIJK

— **Jef Litaer** uit Avelgem-Outrijve, huwde op 4.5.1979 met **Elfi Donners**, dochter V.V.A.-lid Roger Donners. Het jonge paar ging zich vestigen in Mol.

PERSMEDEDELING

ANZ-wedstrijd voor nieuw kinderlied

In het Jaar van het Kind organiseert het ANZ (Algemeen Nederlands Zangverbond) i.s.m. het Noordstarfonds een wedstrijd voor een nieuw nederlandstalig kinderlied met pianobegeleiding.

Een deskundige jury, onder voorzitterschap van Jan Theuwissen, voorzitter muzikale adviescommissie van het ANZ, zal de verschillende inzendingen beoordelen.

Het bekroonde kinderlied zal in creatie worden gebracht op het 43e Vlaams Nationaal Zangfeest op 27 april 1980.

De prijs van het Noordstarfonds, die twintigduizend frank bedraagt, wordt toegekend aan de auteur(s) van het bekroonde lied.

Iedereen die hiervoor belangstelling heeft, kan het wedstrijdreglement aanvragen bij het ANZ-secretariaat, Vrijheidstraat 30-32 bus 14 te Antwerpen tel. 031/37 93 92 of 37 96 43.